

SOLIDAGRO JAAROVERZICHT 2017

PB-PP|B-00043
BELGIE(N)-BELGIQUE

AFGIFTEKANTOOR GENT X | I P209494 - VU: TIM DE ROECK, MERCATORSTRAAT 81, 9100 SINT-NIKLAAS

SOLIDAGRO
Oogst samen met boeren in het Zuiden

VOORWOORD

Na enkele bewogen jaren in de Belgische Ontwikkelingssamenwerking – waarin alle organisaties gescreend werden op hun kwaliteit en een groot aantal (vooral Franstalige) organisaties helaas de deuren dienden te sluiten – kondigde 2017 zich hoopvol aan.

Het gemeenschappelijk programma dat ingediend werd in consortium met G3W (Gezondheid), KIYO (kinderrechten) en Solidagro werd begin 2017 goedgekeurd en kort daarna opgestart. In één klap werden we als organisatie meteen actief in 12 landen wereldwijd in Zuid- en Midden-Amerika, Afrika, Azië, het Midden-Oosten en België. Deze gemeenschappelijke aanpak brengt niet alleen een groei met zich mee, maar ook enkele organisatorische veranderingen. Zo werd een programmacoördinator aangesteld, en beslist om de twee landenkantoren in de Filipijnen samen te brengen, één programmabeheerder (landencoördinator) voor het volledige Filipijnenprogramma aan te stellen, en beslist om de activiteiten binnen de drie educatieve werkingen te reorganiseren. Dit alles in het teken om onze doelgroepen in het zuiden en België nog kwalitatiever en efficiënter te benaderen.

Door de late beslissing van Minister De Croo, kon pas in het 2de kwartaal van 2017 opgestart worden, maar daarom niet met minder enthousiasme en ijver. Eind 2017 konden al mooie resultaten worden voorgelegd die je verder in dit jaarverslag kan terugvinden.

In het huidige programma focussen we meer dan ooit op agro-ecologie als duurzame oplossing voor voedselzekerheid hand in hand met mogelijke strategieën om de realiteit van de klimaatverandering te proberen keren. Solidagro ijvert zowel in het zuiden als in België voor een duurzame landbouw, en mikt op kleinschalige, diverse en lokale initiatieven met zo weinig mogelijk tussenstappen in de keten van producent naar consument. We moeten naar een nieuwe realiteit waarin economische groei moet wijken ten voordele van biodiversiteit, grondkwaliteit, gezonde en veilige voeding en voedselzekerheid voor iedereen. Voeding is een basisrecht voor ieder mens.

Voor mezelf was 2017 een bijzonder interessant jaar waarin ik me heb laten onderdompelen in de wereld van internationale samenwerking na meer dan een decennium in de zorgsector. In onze provincie kon ik de educatieve activiteiten van dichtbij meemaken, en zien hoe de organisatie leeft in Sint-Niklaas. Door werkbezoeken in de verschillende interventiezones en afstemming met tal van actoren heb ik me voldoende weten te verdiepen in de werking van de sector en meer specifiek in de operationele strategieën van Solidagro. En ik moet zeggen dat het indrukwekkend is om de resultaten te ervaren op het terrein in de dorpen en in samenwerking met de lokale partners.

Op welke manier het team van Solidagro dagdagelijks werk van maakt van de ambities kan je lezen in dit jaarverslag.

Veel leesplezier,

Tim De Roeck

Directeur

INHOUD

Wat doet Solidagro?	4
De missie van Solidagro	5
Uitwisseling	6
Ontwikkelingsdoelstellingen	7
Samenwerking	8
Nieuwe raad van bestuur	9
Bolivia	10
Senegal	12
Burkina Faso & Mali	14
De Filipijnen	16
Agro-ecologie in België	18
Jongeren in actie	20
Steun	22
2017 in cijfers	24
Vooruitblik	26

WAT DOET SOLIDAGRO?

Solidagro steunt de armste boerenfamilies in Bolivia, West-Afrika en de Filipijnen. Samen met lokale partnerorganisaties werken we aan voedselzekerheid in afgelegen plattelandsgebieden. Via ons educatief aanbod voor secundaire scholen, jongerenuitwisselingen en sensibiliserende activiteiten brengen we het zuiden dicht bij mensen in België.

ONZE PROJECTEN IN HET ZUIDEN

Samen met de boeren in onze werkingsgebieden en onze lokale partners werken we aan concrete oplossingen via:

- initiatieven zoals de aanleg van groentetuinen, waterputten, irrigatie, zaadbanken, introductie van aangepaste teelten
- het stimuleren van de oprichting van boerenorganisaties, met sterke leiders, om samen te werken aan voedselzekerheid én om politieke veranderingen af te dwingen
- het aanmoedigen van het opzetten van coöperaties zodat boeren bijvoorbeeld samen materiaal kunnen aankopen (zaden, meststoffen, machines) of de oogst verkopen
- vormingen in duurzame bemestingstechnieken, groenteteelt, gezonde voeding, het zakelijk runnen van bijvoorbeeld een coöperatieve rijstmolen

ONZE PROJECTEN IN BELGIË

Vanuit de ervaringen in het zuiden willen we bijdragen aan een grotere internationale solidariteit in Vlaanderen. Daarom zet Solidagro in op duurzame trajecten voor secundaire scholen, internationale uitwisselingen voor jongeren, samenwerking met hogescholen, begeleiding van vrijwilligers en het ondersteunen van netwerken die actief zijn rond duurzame landbouw.

WORD VRIJWILLIGER!

Bezoek onze website (www.solidagro.be) om te weten te komen hoe je je kan inzetten voor Solidagro!

kiyo
NGO voor
kinderrechten

● België, Brazilië, Burundi,
Congo, Marokko en de Filipijnen

SOLIDAGRO

● België, Bolivia, Senegal,
Burkina Faso, Mali en de Filipijnen

G3W M3M

WELKOM BIJ ONZE GROENWEG
HOOP-EN-VERHOOP VOOR DE WERELD

● België, Congo, Cuba,
Filipijnen, Palestina

ONZE MISSIE

SOLIDAGRO KOMT OP VOOR

- het recht op voedsel voor iedereen
- het recht van volkeren en staten om autonoom hun eigen voedsel- en landbouwbeleid te bepalen

ONZE ACTIES ZIJN GERICHT OP

- het verhogen en verduurzamen van de voedselproductie met het oog op economische verzelfstandiging
- het bewustmaken van jongeren en volwassenen in Vlaanderen van:
 - het voedselzekerheidsvraagstuk
 - de globale samenhang van de voedsel- en landbouwproblematiek in Noord en Zuid
- het bevorderen van actieve materiële en politieke solidariteit

DAT DOEN WE DOOR

- basisbewegingen en boerenorganisaties in het Zuiden te steunen via:
 - capaciteitsversterking
 - het faciliteren van uitwisseling, samenwerking en beleidsbeïnvloeding

ONZE MANIER VAN WERKEN WORDT GEKENMERKT DOOR

- een geest van verbondenheid en gelijkwaardigheid
- samenwerking gebaseerd op wederzijds respect, uitwisseling en dialoog

UITWISSELING

Duurzame landbouw en Solidagro, een match die half oktober zeer zichtbaar werd tijdens de internationale ontmoeting die we organiseerden in Leuven tussen meerdere samenwerkingspartners van Solidagro. Gedurende een week wisselden ervaringsdeskundigen uit België, Bolivia, Burkina Faso, Mali, Senegal en de Filipijnen ervaringen uit over de wereldwijde landbouwcrisis, en de nood aan een duurzaam alternatief zowel in de regio's waar ze actief zijn, als in België. Tijdens rondleidingen op biooerderijen werden ideeën uitgewisseld, terwijl de partners bij het bezoek aan een industrieel landbouwproductiebedrijf versted stonden van de geautomatiseerde aanpak en de Europese subsidie-regels die nog steeds leiden tot een verdere industrialisering van de landbouw, het verloren gaan van kleinschalige familiale landbouw, en de dumping van voedingsproducten op hun lokale markten.

VOEDSEL ANDERS

Er is nood aan een duurzaam, milieuvriendelijk en gezond alternatief. Een agro-ecologische landbouw waarin de landbouwactiviteiten in harmonie zijn met de natuur. In samenwerking met het netwerk VoedselAnders en in de aanwezigheid van een 50-tal organisaties, reflecteerde de internationale groep over de economische obstakels die een transitie naar duurzame landbouw in de weg staan. Er is veel werk aan de winkel, een werk dat gelukkig mogelijk is dankzij de opkomende middenveldorganisaties en enthousiaste biooerers.

GEEN LUXEPRODUCT

Gezonde en duurzame voeding mag geen luxeproduct worden en we moeten weer voeling krijgen met wat we eten om zo beter te beseffen dat achter een stuk biefstuk een heel zwaar productieproces vooraf is gegaan dat een negatieve invloed uitoefent op ons milieu.

OPKOMEN VOOR IEDERS RECHTEN

Solidagro en haar partners zetten zich in voor het recht op voedsel: recht op grond voor boerinnen in Senegal waar eigendomsrechten in mannenhanden zijn, recht op water in het door oorlog geteisterde Mali waar grote droogte tot lange perioden van honger leidt, recht op grond voor Filippijnse boeren waar men onder het juk van grootgrondbezitters leeft, recht op een beter dieet voor Boliviaanse kinderen waar klimaatveranderingen zorgen voor beperktere teeltmogelijkheden.

KORTE KETEN: CONSUMENT MEETS PRODUCENT

De internationale week van Solidagro kende een geslaagd einde op zaterdag 21 oktober in biooerderij Kleibek te Sint-Pauwels, waar in de namiddag workshops werden gegeven en kennis gemaakt kon worden met een voorbeeld van duurzame landbouw in onze streek.

ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN

Eind september 2015 hebben alle lidstaten van de Verenigde Naties 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen opgesteld om de wereld te verbeteren tegen 2030. De eerste 15 doelen stemmen overeen met de drie pijlers van duurzame ontwikkeling: *people* (sociaal), *planet* (ecologisch) en *prosperity* (economisch). De twee laatste doelen scheppen het onmisbare kader: *peace* (vrede en veiligheid) en *partnership* (partnerschappen).

DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN EN SOLIDAGRO

Solidagro draagt met haar werking hoofdzakelijk bij aan drie doelstellingen of SDG's:

SDG 2 Geen honger

Beëindig honger, bereik voedselzekerheid en verbeterde voeding en **promoot duurzame landbouw**.

SDG 12 Verantwoorde consumptie en productie

Verzeker **duurzame consumptie- en productiepatronen**.

SDG 13 Klimaatactie

Neem dringend **actie** om klimaatverandering en haar impact te bestrijden.

Meer info: www.11.be/onze-thema-s/item/perspective2030

SAMENWERKING

Solidagro is ervan overtuigd dat samenwerkingsverbanden de beste en meest duurzame resultaten opleveren. Daarom werken we nauw samen met organisaties in België en in het zuiden.

Ons hoofdkantoor is gevestigd in Sint-Niklaas waarbij onze sensibiliserende en mobiliserende activiteiten hoofdzakelijk plaatsvinden in de provincie Oost-Vlaanderen. Dankzij een groep vrijwilligers die zich aan het uitbreiden en versterken is, worden we steeds zichtbaarder bij het grote publiek, kunnen we onze visie verder uitdragen en een sociale basis uitbouwen die opkomt voor het recht op voedsel. Als lid van verscheidene netwerken kunnen we onze stem luider laten klinken en oproepen voor internationale solidariteit.

In Sint-Niklaas is Solidagro actief lid van de Actie- en Adviesgroep Solidariteit, die adviezen inzake internationale samenwerking uitbrengt aan de gemeenteraad. In 2018 zal de AAS een memorandum gebaseerd op de SDG's ontwikkelen om politieke partijen op te roepen om internationale samenwerking en de SDG's in hun programma op te nemen bij de gemeenteraadsverkiezingen.

De koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging is een gezamenlijke politieke actie rond ontwikkeling van het zuiden en het sensibiliseren van het brede publiek voor eerlijker Noord-Zuidrelaties. Solidagro neemt deel aan de Beleids- en campagnewerkgroepen van 11.11.11 op nationaal niveau, en van het Noord-Zuidoverleg in de provincie Oost-Vlaanderen.

De Voedsel Anders-beweging streeft naar eerlijke en duurzame voedsel- en landbouwsystemen met een verantwoord beheer van bodems, landschap, planten, dieren en water. Het netwerk streeft naar eerlijke, kostendekkende prijzen voor de boer in alle delen van de wereld en genoeg en gezond voedsel voor iedereen. Dat betekent werken aan zowel voedselsoevereiniteit als aan voedselzekerheid.

De leden van de Coalitie tegen de honger delen dezelfde principes en de gemeenschappelijke wil om duurzame familiale landbouw te ondersteunen, de lokale overkoepelende boerenorganisatie te verstevigen, coherentie te versterken van het Belgische beleid dat de ontwikkeling van de landbouw in het zuiden kan beïnvloeden en de Belgische samenwerkingsactoren in debat te laten treden over de steun aan de duurzame familiale landbouw in het zuiden, uitgaande van de visies en benaderingen van boerenorganisaties waarbij voedselsoevereiniteit wordt gepromoot.

De ngo-federatie van Vlaamse ngo's behartigt de gezamenlijke belangen van haar leden bij verschillende overheden. Daarnaast ondersteunt ze de leden in hun organisatorische uitdagingen en in hun streven naar kwaliteit.

EEN NIEUWE PLOEG BESTUURDERS

In maart '18 verkoos de Algemene Vergadering van Solidagro een nieuwe bestuursploeg voor de volgende 3 jaar. We namen afscheid van Birgit De Clerck, die we nog eens heel erg willen bedanken voor haar engagement en haar to-the-point inbreng in de voorbije periode. Zij was degene die vaak discussies opentrok en de vraag stelde hoe dit punt bijdroeg aan de verandering die we graag willen realiseren. Het was hoe dan ook een spannende periode die van het bestuur extra engagement en draagkracht vroeg. De onzekerheid over erkenning en nieuwe, onduidelijke en voortdurend veranderende subsidie-regels brachten ons op het randje van de vraag of we konden doorgaan met Solidagro. Daarbij kwam nog een directiewissel in volle subsidiecrisis, waarbij de leiding meer dan een half jaar lang werd overgenomen door een kernteam van medewerkers in regelmatig overleg met de Raad van Bestuur. Ik wil nogmaals, ik kan het niet genoeg herhalen, een grote pluim geven aan de personeelsleden van Solidagro voor hun enorme inzet en loyaliteit in die periode. De organisatie blijven trekken terwijl je vooropzeg loopt omdat we niet zeker zijn of we het jaar erop nog subsidies hebben, il faut le faire. Hetzelfde voor mijn collega-bestuurders die de nodige extra energie in de organisatie staken.

Maar we hebben de storm doorstaan en zijn sinds midden 2017 terug in kalmer vaarwater terecht gekomen. Met Tim De Roeck als nieuwe directeur en dan nu een sterk vernieuwde bestuursploeg, met wie we terug meer kunnen kijken naar inhoud en verder opbouwen. Marc Peeters, Jef Van Den Eeckhout en mezelf blijven bestuurder. Philip De Klerck, jarenlang één van de trekkers van vzw Dwagulu Dekkente, kwam erbij toen Tim directeur werd. Lieven Bauwens, Mieke Heyrman, Paul Verbeke en Steven Meeus komen er nu bij als nieuwe leden. Sommigen gewoon op zoek hoe ze een steentje kunnen bijdragen, anderen geëngageerd vanuit een interesse in agro-ecologie. Met meer actieve, geëngageerde mensen die stevig in Sint-Niklaas zijn ingebed willen we ook ons netwerk in het Waasland verder kunnen versterken. We voorzien het eerste jaar als inwerkperiode om alle werkingen en aspecten goed te leren kennen. Met de nieuwe ploeg zoeken we een nieuw evenwicht tussen de strategische rol van de Raad van Bestuur en de inbreng van de medewerkers die dagelijks met de werking bezig zijn.

De wereld van ontwikkelingssamenwerking is in volle beweging, en we weten dat we mee moeten evolveren. Hoe we het consortium met G3W en KIYO verder kunnen uitbouwen, en hoever die samenwerking moet gaan, wordt één van de uitdagingen voor deze bestuursperiode. Moeten we daarbij eventueel tot een fusie durven gaan? Een open en nog niet beantwoorde vraag, die we willen bekijken vanuit onze doelstellingen: zou dat uiteindelijk beter zijn voor de mensen in het zuiden met wie we werken? Kunnen we daarmee meer teweeg brengen in België en in het Waasland? Moeten we ook bijkomende nieuwe samenwerkingen zoeken? Met wie wel of niet? Een duidelijke wens in het bestuur is ook om de band met medewerkers en vrijwilligers aan te halen, onze vrijwilligerswerking een boost te geven, en het ledenbestand van onze Algemene Vergadering uit te breiden. Tenslotte beseffen we ook dat we verder moeten werken aan fondsenwerving en onze afhankelijkheid van subsidies moeten verminderen. Na verschillende pogingen in het verleden, gaan we dat rustig aanpakken en hopen we daar stapsgewijs in te groeien.

We kijken met optimisme vooruit!

Bart

BOLIVIA

2017 was het opstartjaar voor het programma 2017-2021 in Bolivia, waarbij we veel aandacht hebben besteed aan afstemming van de drie partners op programmaniveau zoals rond de strategie voor beleidsbeïnvloeding, capaciteitsversterking en communicatie. We focussen onze inspanningen volledig op de regio Cono Sur van het departement Cochabamba. Dit gebied telt zo'n 126.000 inwoners, verspreid over 12 gemeenten. Samen met drie lokale partnerorganisaties beïnvloeden we er het beleid voor het recht op voedsel en water. Dit wil zeggen dat de nadruk niet ligt op het realiseren van zo veel mogelijk investeringen maar op het uitwerken van vijf agro-ecologische modellen die naar andere gemeenten gerepliceerd kunnen worden.

INTEGRAAL WATERBEHEER

Het gebrek aan water vormt in de regio Cono Sur één van de grootste problemen voor de bevolking.

Focus op rechten ipv op noden

De toegang tot water is een recht dat als zodanig erkend is in de Boliviaanse Grondwet. Op lokaal en regionaal niveau ontbreekt echter vaak de nodige technische en juridische kennis. Solidagro streeft met haar partners en andere relevante actoren naar een verbeterd lokaal overheidsbeleid voor integraal waterbeheer.

Belang van analyse

Om een wetenschappelijke basis te geven aan de beleidsvoorstellen heeft Solidagro de Katholieke Universiteit van Bolivia aan zich gebonden. In eerste instantie zullen zij in de gemeente Tiraque van start gaan met onderzoek naar de waterproblematiek.

Rol van de Staat

Op de korte termijn heeft dit als resultaat een investering van gemeentelijke overheden in irrigatie. Voor de lange termijn mikt het programma op verbeterd overheidsbeleid van de gemeenten rond integraal waterbeheer met speciale aandacht voor de bescherming van hun waterbronnen.

Empowerment en mobilisatie

Solidagro versterkt de basisorganisaties in de regio in haar capaciteiten voor beleidsbeïnvloeding. De basisorganisaties baseren zich in hun lobbyactiviteiten op de concrete modellen die ze met ons programma ontwikkelen rond water en voedselzekerheid.

“De Boliviaanse overheid ondersteunt de productie van schoolontbijten, wat niet alleen de gezondheid van onze kinderen ten goede komt, maar ook onze lokale economie”.

Lucy López
(boerin uit Tiraque)

ONTBIJT OP SCHOOL VOOR EEN GEZONDE START

In het hooggebergte van Bolivia hebben kinderen te kampen met ondervoeding ten gevolge van een eenzijdig menu. Daarom zetten de partners van Solidagro in op meer diversiteit in de moestuin en in de keuken! Kinderen moeten vaak een uur stapen door berg en dal om naar school te gaan. Daar staat hen een voedszaam ontbijt te wachten dat door een lokale vrouwengroep werd gemaakt. De poeders waar water aan toegevoegd moet worden, zijn gemaakt van maïs, tuinbonen en verschillende graansoorten die lokaal geproduceerd zijn. Aynisuyu, één de partners van Solidagro, ondersteunt een vrouwengroep in de gemeente Vila Vila die de landbouwproducten verwerkt tot ontbijt.

GROENTEN VOOR EEN EVENWICHTIGER DIEET

We baseren ons in dit programma op vijf agro-ecologische modellen voor voedselzekerheid:

Diversifiëren van de productie via de aanleg van groentetuinen en de kweek van kleinvee. Het menu bestaat hoofdzakelijk uit aardappelen, bonen, maïs en andere granen. Uiterlijk lijken kinderen niet ondervoed, maar wanneer gekeken wordt naar de opname van vitamines en mineralen, worden grote tekorten zichtbaar. Door het menu te diversifiëren met groenten en vlees, ontstaan gezondere maaltijden.

Het installeren van energiezuinige en gezondere keukens. Traditioneel gebruiken vrouwen hout om mee te koken. Er is dan ook veel houtkap die de bergflanken onvruchtbaarder en instabieler maakt omwille van erosie. Bij energiezuinige keukens is minder hout nodig, en wordt de rook naar buiten afgeleid.

Investeren in irrigatie voor grotere productiemogelijkheden. Water voor irrigatie van landbouwgronden is afkomstig uit hoger gelegen natuurlijke waterbronnen. Met een irrigatiesysteem van leidingen, reservoirs en kraantjes gaat minder water onderweg verloren door verdamping of infiltratie in de bodem. Sprinklers worden gebruikt als sproeisysteem.

Certificeren van agro-ecologische producten voor alternatieve markten. Certificatie is nodig om aan te tonen dat groenten op een agro-ecologische manier werden geproduceerd en als dusdanig verkocht mogen worden. Momenteel lijkt het certificatieproces opgelegd door de overheid zeer bureaucratisch en bekijken we de effectieve meerwaarde ervan voor de boerenorganisaties.

Verwerken van eigen landbouwproducten voor lokale verkoop. Overschotten die niet voor eigen consumptie dienen kunnen verkocht worden op lokale markten. Wanneer deze producten verwerkt kunnen worden, kunnen ze langer bewaard worden en te koop aangeboden worden wanneer er een grote vraag is op de lokale markt.

De ervaringen met deze modellen in twee van de gemeenten Vila Vila en Tiraque dienen als voorbeeld voor beleidsbeïnvloeding in de gehele regio.

PRESIDENTSVERKIEZINGEN

2017 was op nationaal niveau in Bolivia een zeer onrustig jaar met de omstreden goedkeuring van de kandidatuur van huidig president Evo Morales voor de presidentsverkiezingen in 2019. Ook het nieuwe Wetboek van strafrecht zorgde voor veel onrust en is uiteindelijk door de sociale druk in de grote steden weer teruggedraaid. De protestmarsen en wegblokkades zorgden vooral in de steden voor problemen en tijdelijk beperkte toegang tot de werkgebieden.

BOLIVIA IN 2017

In de gemeenten Vila Vila en Tiraque werden bij 111 gezinnen de vijf agro-ecologische modellen toegepast en verbeterd. Zij dienen als voorbeeld waarop de basisorganisaties en lokale partnerorganisaties van Solidagro zich baseren om aan beleidsbeïnvloeding te doen. Basisorganisaties werken volop aan beleidsvoorstellen rond voedselzekerheid en integraal waterbeheer die voorgelegd zullen worden aan de lokale overheden met de vraag om financiële ondersteuning.

SENEGAL

In de periode 2014-16 voerde Solidagro een eerste programma uit in de regio Fatick van Senegal. Op basis van de toen bereikte resultaten, het groeiend netwerk van Solidagro in deze regio en een meer uitgesproken rechtenbenadering, is vanaf april 2017 met nieuwe partners het programma 2017-21 gestart.

MET NIEUWE PARTNERS NAAR EENZELFDE DOEL

De selectiecriteria voor de lokale partners hadden betrekking op het uitbreiden van de interventiezone in de regio Fatick. Het programma 2014-16 beperkte zich tot de gemeente Toubacouta, op zich wel een gemeente met 35.000 inwoners verspreid in 52 dorpen. Het nieuwe programma 2017-21 is actief in zeven gemeenten, gelegen in twee van de drie departementen van de regio, namelijk Foundiougne en Fatick. De geselecteerde partners zijn daar al enkele tientallen jaren aanwezig.

De partner "Conseil National de Concertation et de Coopération des Ruraux" (CNCR) is de belangrijkste boerenorganisatie van Senegal. Een medewerkster van CNCR is gebaseerd te Foundiougne en werkt verder op de resultaten betreffende de toegang tot grond voor vrouwen van het programma 2014-16. Precies tijdens activiteiten rond dit thema hebben CNCR en Solidagro elkaar ontmoet en werd al wederzijdse ondersteuning geboden.

Al de partners kennen een systeem van "relais villageois": vrijwilligers die in de dorpen wonen en opgeleid worden rond een bepaalde thematiek. Na vormingen en een eventuele start-investering zetten deze dorpsanimatoren de activiteit verder met de bevolking.

Op technisch vlak wordt gewerkt rond:

- (1) agro-ecologische landbouw, die geïntroduceerd wordt via de intensieve groenteteelt in het droog seizoen
- (2) ondersteuning van de pluimveeteelt door de bestrijding van pseudovogelpest
- (3) interventies voor het beschikbaar stellen van zuiver drinkwater, met alle noodzakelijke sensibilisering rond hygiëne en sanitatie

Mevrouw Jacqueline Diouf, lid van de vrouwenorganisatie van Diouroup, vertelt over haar ervaring na een actie van het netwerk van vrouwengroepen om op het beleid te wegen: "Ik heb er altijd van gedroomd om deel uit te maken van een beweging. Het is vorige zaterdag dat ik voor het eerst in mijn leven heb kunnen voelen dat ik deel heb kunnen uitmaken van een belangrijk evenement, waar er naar onze problemen geluisterd werd".

Het werk rond deze thema's laat toe om basisorganisaties en federaties van boerinnengroepen en beheerscomités voor water en hygiëne te versterken, zodat zij lokale overheden (gemeente, departement, regio) kunnen interpellieren om hun recht op voedsel en op drinkbaar water meer ter harte te nemen.

SAMENWERKING MET DE OVERHEIDSDIENSTEN VOOR VEETEELT

De regionale dienst voor veeteelt van Fatick, die verder opgesplitst is in diensten per departement, begeleidt de partners rond de bestrijding van pseudovogelpest (de ziekte van Newcastle). De inspecteurs van deze diensten leerden we kennen als gedreven personen, die hun volle medewerking aan het programma van Solidagro verlenen. Bij deze diensten kunnen vaccins tegen de ziekte aangekocht worden aan een door de overheid gesubsidieerde prijs. De inspecteurs gaan mee met de partners in de dorpen om de doelgroepen aan te leren hoe een vaccinatiecampagne te organiseren. Ze werken tevens mee aan beleidsbeïnvloeding op het niveau van de regio en de gemeenten. Aan deze lokale besturen wordt gevraagd om budgetten in hun begroting te voorzien zodat pseudovogelpest kan voorkomen of zelfs uitgeroeid worden door vaccinatie.

Het economische belang van pluimvee voor het armste deel van de bevolking is moeilijk te overschatten. M. Alphonse Sene, inspecteur te Foundiougne vertelt: "Pluimvee is de lopende rekening van de armste gezinnen. Bijna alle gezinnen hebben pluimvee en bij nood aan cash geld, zoals bij een overlijden, bij ziekte of voor de scholing van de kinderen, wordt een kip op de lokale markt verkocht om die kosten te dekken."

Het werk van Solidagro en haar partners werd op het terrein bezocht door een kabinetsmedewerker van de minister van veeteelt en dierlijke productie. Vanuit het ministerie ontvingen de doelgroepen van het programma van Solidagro een schenking van 15.000 vaccins als steun aan de werking.

DRINKWATER ALS INGANGSPOORT

Het luik drinkwater wordt financieel ondersteund door de gsm-operator Ello-Mobile. Werken aan zuiver drinkwater geeft resultaten op korte termijn voor de ganse gemeenschap. "Deze interventies zijn erg nuttig voor de partner om het vertrouwen van de bevolking te winnen, waarna activiteiten met resultaten die pas zichtbaar worden op langere termijn kunnen gestart worden", zegt onze landenvertegenwoordiger Doudou Diallo.

In Toubacouta worden de watercomités die in de verschillende dorpen actief zijn, gegroepeerd in een platform dat op het niveau van de gemeente invloed wil uitoefenen op het beleid rond het recht op drinkbaar water, hygiëne en sanitatie.

HET BELANG VAN ALFABETISERING

Alfabetisering is van uitzonderlijk belang voor het slagen van het programma. Solidagro kiest ervoor om in rurale zones met voedselonzeekerheid te werken, waar de partners vaststellen dat 90% van de vrouwen analfabeet zijn. Daarenboven brengt het programma de vrouwengroepen per dorp samen in federaties, met meer dan duizend leden. Om activiteiten in dergelijke structuren te kunnen uitvoeren op een participatieve wijze, is het nodig dat de alfabetiseringsgraad verhoogd wordt. Daardoor kunnen vrouwen meer dan enkel aanwezig zijn in een bijeenkomst: ze worden geactiveerd, nemen verantwoordelijkheden op en beslissen mee.

Via de federatie van vrouwengroepen wordt aan elke groep gevraagd om een animatrice naar de vorming te sturen. Zij worden begeleid om een alfabetiseringsklas in hun groep te starten. Een twintigtal kandidaten, in de eerste plaats vrouwen die verantwoordelijkheden opnemen, komt minimaal 2x per week samen. Onze partner ELS zorgt voor didactisch materiaal, dat ze zelf in drie lokale talen ontwikkelde: Wolof, Sérér en Socé. 479 vrouwen worden op deze manier onderwezen.

SENEGAL IN 2017

Bereik: 63.200 personen

Actief in: 36 dorpen van 7 rurale gemeenten

Samen met: 2 partners (ELS en CNCR)

Enkele opvallende resultaten van het programma van Solidagro:

- 800 boerinnen startten in 2017 de omschakeling naar een agro-ecologische productie van groenten in 20 gemeenschappelijke groentetuinen van evenveel vrouwengroepen
- de vaccinatiecampagne tegen pseudogeppest wordt opgemerkt door het ministerie van veeteelt en een kabinetsmedewerker komt dit op het terrein meemaken, waarna het ministerie een dotatie van 15.000 vaccins aan het programma overmaakt
- 479 leden van de vrouwenfederatie nemen deel aan het alfabetiseringsprogramma

BURKINA FASO EN MALI

De programma's van Solidagro in Mali en in Burkina Faso werden geïntegreerd in het DGD-programma 2017-21. Een klein team van eigen personeel volgt vanuit het kantoor in Ouagadougou zeven lokale partners op. De uitvoering en opvolging van het programma in Mali blijft weinig evident gezien de onveilige situatie, waardoor zelfs lokale partners die al tientallen jaren in de regio werken erg moeten opletten bij verplaatsingen. In 2017 nam ook in Burkina Faso het aantal aanslagen toe. Wanneer lokale ngo's zich in deze moeilijke situatie blijven inzetten voor hun bevolking, dan verdienen ze zeker al onze steun.

Door in hetzelfde DGD-programma te werken, in functie van dezelfde resultaten en volgens een gelijkaardige jaarplanning, groeide de samenwerking tussen onze landenkantoren van Ouagadougou en van Dakar (programma Senegal).

ECONOMISCHE ASPECTEN VAN AGRO-ECOLOGIE

In het vorige jaarverslag kondigden we al aan dat verschillende nieuwe partners in Burkina Faso ons de weg tonen naar agro-ecologie.

Om producenten ertoe aan te zetten de omschakeling van een conventionele productie naar een agro-ecologische landbouw te maken, dienen partners de economische gevolgen voor de producenten mee op te volgen. In de jaren van omschakeling kan de productiehoeveelheid dalen, terwijl de kwaliteit wel verhoogt. Deze hogere kwaliteit leidt echter niet automatisch tot een hogere eenheidsprijs. APEDR testte in 2016 een variëteit van ajuin die een goede oogst geeft in het regenseizoen. Traditioneel wordt ajuin in Burkina Faso geteeld in het droog seizoen. In 2017 leerden 120 vrouwen op demovelden hoe deze productie uit te voeren en 34 vrouwen startten effectief met een eigen productie in het regenseizoen. Ook gombo werd in dezelfde periode geteeld. Hoewel er veel werk is op de akkers waar op dat moment granen, pindanoten, sesam, enz. groeien, slagen de vrouwen erin de groenten te verzorgen. De beperkte tijd nodig voor het begieten van de groenten, laat deze combinatie toe.

In Burkina Faso ontstaan er rond steden als Koudougou lokale commerciële circuits voor biologische groenten. De betere prijs in deze circuits kan de omschakeling naar agro-ecologie verder bevorderen.

PARTNERS UIT FRANKRIJK

De start met nieuwe Burkinese partners heeft in 2017 voor Solidagro tot een samenwerking met twee partners in Frankrijk geleid. Het bovenvermelde initiatief van APEDR werd voorgesteld binnen het programma "Promotion de l'Agriculture Familiale en Afrique de l'Ouest" (PAFAO) van de "Fondation de France" en van het "Comité Français pour la Solidarité Internationale" (CFSI). Het programma wil lokale initiatieven, die de Afrikaanse landbouw leefbaarder en duurzamer maken,

Mijn naam is Minanta Rouamba. Ik kom uit Song-Naaba, een dorp op 7 kilometer van het stadje Yako (Burkina Faso). Ik ben lid van de vrouwengroep "Wendtongo" die door het programma van APEDR en Solidagro ondersteund werd voor een betere groenteproductie.

Vroeger teelden we enkel groenten in het droog seizoen en waren de prijzen die we voor ajuin in dat seizoen ontvingen niet hoog. Ik had geen vervoermiddel en was verplicht om me dagelijks te voet naar de groentetuin te begeven voor het onderhoud. Daarna diende ik weer terug te keren voor mijn taken in het huishouden. Ik kon daardoor onvoldoende tijd besteden aan de productie.

Dit jaar werden we ondersteund door APEDR om ajuin te telen in het regenseizoen. We hadden wel al gehoord van deze techniek, maar hadden nog niet de gelegenheid gekregen om ze toe te passen. Dankzij de animatoren van APEDR werden we gevormd: hoe een zaaibed maken, hoe het groentebed aanleggen en tenslotte hoe de ajuinen met agro-ecologische technieken verzorgen.

Ik ben echt enorm tevreden met deze productie van ajuin in het regenseizoen, want de oogst was goed en daarbovenop verliep de verkoop erg vlot en aan een goede prijs. Op een oppervlakte van 40 m² heb ik 175 kg ajuin geoogst. 25 kg daarvan dienden voor mijn gezin en de rest heb ik ter plaatse kunnen verkopen, hetgeen me 37.500 Fcfa (57 €) opbracht. Ik kon daarmee een fiets kopen en kan me nu op een comfortabele manier verplaatsen, bijvoorbeeld naar de molen om bloem te halen of naar de markt. Ik kon mijn kind in de school inschrijven.

Ik heb ervaren dat de productie van ajuin in het regenseizoen erg rendabel is, zelfs wanneer we op bepaalde momenten geconfronteerd worden met tijdsgebrek omwille van andere activiteiten op de akkers.

promoten op een grotere schaal. Via een platform worden ervaring en kennis rond thema's tussen de verschillende projecten en hun actoren uitgewisseld.

APAD ontstond vanuit een groep Burkinese jongeren die bij de Franse organisatie "Terre et Humanisme" (T&H) een vorming rond agro-ecologie volgden. T&H staat bekend voor haar ervaring en kennis op het vlak van agro-ecologie. De samenwerking met Solidagro heeft APAD capaciteiten bijgebracht die nuttig waren in hun relatie met T&H, waarmee ze van een jaarlijkse financiering naar een meer duurzame financiering van drie jaar evolueerden. Wanneer APAD vormingen organiseert met middelen van het ene of het andere programma, wordt bekeken of lokale partners en doelgroepen vanuit de beide programma's kunnen deelnemen. Dit is een mooi voorbeeld van hoe Solidagro partnerschappen wenst uit te bouwen: de lokale partner is de draaischijf van deze "tripartite", waarbij iedereen leert van elkaar en wint aan efficiëntie.

RECHTEN EN EMPOWERMENT VAN VROUWEN

Vrouwenrechten staan onder druk in West-Afrika. Om de evolutie op het vlak van empowerment van vrouwen beter te kunnen opvolgen, ontwikkelde Solidagro een "profil d'empowerment des femmes". Individuele vrouwen worden over de volgende vier criteria ondervraagd:

- (1) op welke wijze ze betrokken zijn bij de controle van middelen
- (2) welk niveau van scholing ze hebben
- (3) welke toegang ze hebben tot productiefactoren
- (4) welke toegang ze hebben tot krediet

De resultaten van de enquête worden herleid tot een score van empowerment op 10 punten. Een vrouw wordt als empowered aanzien wanneer ze minimaal 7/10 behaalt.

De zwakke situatie van de vrouw in de Burkinese en in de Malinese samenleving wordt hiermee zichtbaar en de evoluties in de loop van het programma zijn op te volgen. In de interventiedorpen in Burkina Faso worden 37% van de vrouwen als empowered vastgesteld. Mali hinkt met slechts 13% daar nog een heel eind achter.

MALI IN 2017

Bereik: 24.014 personen

Actief in: 20 dorpen van 3 rurale gemeenten

Samen met: 2 partners (ARAFD en GAAS/Mali)

Enkele opvallende resultaten van het programma van Solidagro:

- Het luik recht op water, meegefinancierd door de Vlaamse overheid, bracht toegang tot zuiver drinkwater voor 1.200 personen in de gemeente Koporona
- Basisorganisaties werden gevormd en begeleid om zich bij federaties aan te sluiten, om op die manier beter te kunnen opkomen voor hun rechten

BURKINA FASO IN 2017

Bereik: 75.806 personen

Actief in: 15 dorpen van 5 rurale gemeenten

Samen met: 5 partners (APAD, APEDR, ASK, AMUS, Pag-La-Yiri)

Enkele opvallende resultaten van het programma van Solidagro:

- Het luik recht op water, meegefinancierd door de Vlaamse overheid, bracht toegang tot zuiver drinkwater voor 1.800 personen in de gemeente Nandiala
- Vormingen op het vlak van administratie en boekhouding hebben ervoor gezorgd dat de vier nieuwe partners hun administratie op een goed niveau beheren
- In 2017 ontstond een samenwerking met de Franse partners "Fondation de France" en "Terre et Humanisme"

DE FILIPIJNEN

Voor de Filipijnen betekende 2017 niet zomaar de opstart van een volgend programma voor voedselzekerheid. Het was immers de start van een gezamenlijk Filipijnenprogramma met onze consortiumpartners Geneeskunde voor de Derde Wereld (G3W) en KIYO, dat de nadruk legt op het verspreiden van de rechtenbenadering in ontwikkeling, en dus ook op het “recht op voedsel”, waarbij empowerment en beleidsbeïnvloeding een prominentere rol krijgen. De partners voerden hiertoe verschillende succesvolle campagnes.

Daarnaast ging ook het Cordillera-programma, in partnerschap met de Provincie Oost-Vlaanderen, een volgende fase in, met extra aandacht voor communicatie en partnerschapsverbreding.

RECHT OP VOEDSEL, VAN AFGELEGEN BERGDORPEN TOT IN HET PARLEMENT

Laten we beginnen met de afgelegen bergdorpen. Sinds 2017 focust Solidagro haar directe steun aan voedselonzekere gemeenschappen op twee regio's, nl. de Cordillera in het noorden en Noordoost-Mindanao in het zuiden. In deze laatste regio werken de partners vanuit de dynamiek van zelf opgerichte basis- en secundaire scholen. De beide regio's hebben met elkaar gemeen dat er hoofdzakelijk inheemse bevolkingsgroepen wonen die geconfronteerd worden met de agressie van mijn-, energie- of plantagebedrijven. Hun gronden geraken vervuild of ze worden ervan verdreven. Protest wordt met repressie beantwoord.

Desondanks slagen onze lokale partners erin om de gemeenschappen te versterken, zowel economisch als organisatorisch. In totaal passen ondertussen 656 boeren agro-ecologische principes toe op hun gronden. De totale hoeveelheid voedsel en de diversiteit van de consumptie zijn tijdens dit eerste jaar reeds licht verbeterd. De toegang tot drinkwater werd verbeterd voor 72 gezinnen.

En nog belangrijker: reeds meer dan duizend personen hebben hierdoor hun engagement voor de boerenorganisatie versterkt, wat perspectief geeft voor een breder effect van de investeringen. De boerenorganisaties proberen immers steun af te dwingen van overheden en andere actoren voor hun plannen. Van 65 van deze actoren kregen ze ondertussen effectief steun.

De lokale boerenorganisaties (in totaal 41 met een ledenaantal van 1.300 gezinnen) hebben samen 134 leiders in hun rangen, onder wie 44 vrouwen en 28 jongeren. Deze aantallen zullen de komende jaren verder toenemen.

Op nationaal vlak zijn de partners vooral actief geweest rond publieke bewustmaking over de voedselproblematiek en het overtuigen van beleidsmakers voor een beter landbouwbeleid. Zo slaagde partner PNFSP erin om een aantal parlementsliden ervan te overtuigen een resolutie in te dienen die een onderzoek eist naar de potentieel negatieve impact van het gebruik van het genetisch gemodificeerde “gouden rijst”-ras. De partners willen dat het ontwikkelen van deze GGO stopgezet wordt omdat het de controle op zaden door grote multinationale bedrijven versterkt en de voedselsoevereiniteit van lokale boerengemeenschappen verzwakt. Een andere partner, CCNCI, die focust op de problematiek van klimaatverandering, organiseerde dan weer een succesvolle “Mars voor Wetenschap” waaraan 17 verschillende organisaties deelnamen. De mars is een internationaal initiatief ter verdediging van objectief wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaken en effecten van klimaatverandering.

IN CONSORTIUM NAAR EEN BREDE RECHTEN-BENADERING EN GEZAMENLIJKE CAMPAGNES

Het recht op voedsel wordt bedreigd door verschillende factoren en evoluties, waarvan vele het voedselthema overstijgen. Denk aan klimaatverandering, mijnbouw, internationale handel, repressie van sociale bewegingen,... Deze factoren hebben evengoed een negatief effect op andere rechten, zoals het recht op gezondheid of kinderrechten, waar onze consortiumpartners G3W en KIYO voor pleiten. Logisch dus dat we de handen in elkaar slaan, samen met onze 14 Filipijnse partners, om deze factoren en evoluties aan te klagen en alternatieven op de agenda te zetten. Voor Solidagro is dat agro-ecologie, voor G3W o.a. een sterke publieke gezondheidszorg en voor KIYO een volwaardige implementatie van alle pijlers van de Internationale Conventie voor de Rechten van het Kind. Om een sterkere gezamenlijke vuist te kunnen maken werd in 2017 een nationaal campagnecoördinatieteam opgericht dat de campagnes van de verschillende partners beter op mekaar afstemt en rond specifieke belangrijke zaken gezamenlijke

campagnes opzet. Zo werd in 2017 veel energie gestoken in de “Save our Schools”-campagne. Deze gaat over de reeds vernoemde scholen van onze partners in Noordoost-Mindanao die door de overheid en het leger bedreigd worden met sluiting omdat ze de inheemse gemeenschappen mondig maken en zo indirect bijdragen tot het verzet van de inheemsen tegen bv. grootschalige mijnbouw. Het hoogtepunt van de campagne was de “Manilakbayan”, waarbij inheemsen uit Mindanao naar de hoofdstad Manila afreisden om hun situatie bekend te maken en hun rechten en scholen te verdedigen. Met steun van onze partners organiseerden ze fora, kwamen meermaals in de media en hadden overleg met verschillende overheidsinstanties. De internationale steun groeide snel aan.

PROVINCIALE CONTINUÏTEIT EN VERSTERKING IN DE CORDILLERA

Ontwikkeling is een lang proces en daartoe zijn langdurige stabiele partnerschappen belangrijk. Dat is dan ook het minste wat we kunnen zeggen van het partnerschap van Solidagro met de Provincie Oost-Vlaanderen en onze partner CDPC in de Cordillera, dat opstartte in 1994. In 2017 ging een volgende fase van start. Naast het verder ondersteunen van voedselzekerheid en basisgezondheidszorg, en het versterken van de sociale beweging in de Cordillera, geven we in deze nieuwe fase extra aandacht aan het versterken van het CDPC-netwerk door het documenteren van hun ervaringen, de communicatie via internet en sociale media, en het betrekken van nieuwe partners die een meerwaarde kunnen betekenen voor het programma. Meer bepaald werd een samenwerking opgestart met de afdelingen Agro- en Biotechnologie en Verpleegkunde van Hogeschool Odisee in Sint-Niklaas voor het uitwerken van een programma van stages en onderzoek, waarin ook onderwijsinstellingen in de Cordillera kunnen betrokken worden.

DE FILIPIJNEN IN 2017

Programma recht op voedsel:

- **Direct bereik:** 3.159 gezinnen in 43 inheemse dorpen (geclusterd in de regio's Cordillera en Noordoost-Mindanao) via directe investeringen
- **Indirect bereik:** het bredere publiek via nationale mobilisatie en beleidsbeïnvloeding
- **Samen met vijf partners:** CDPC, ALCADDEV en MISFI op regionaal vlak, en de netwerken PNFSP en CCNCI op nationaal vlak

Cordillera-programma in partnerschap met de Provincie Oost-Vlaanderen:

- **Direct bereik:** 35.978 personen in 34 dorpen verspreid over 15 gemeenten
- **Indirect bereik:** organisatie, mobilisatie en beleidsbeïnvloeding in acht andere gemeenten en op provinciaal en regionaal niveau
- **Samen met 10 organisaties,** overkoepeld door lokale partner CDPC

Heropbouwprogramma's na tyfoon Haiyan:

- **Bereik:** 2.696 gezinnen
- **Actief in 53 gemeenschappen** op de eilanden Samar en Panay
- **Samen met partners** EVRAP en OFFERS

Dit programma wordt gedeeltelijk gefinancierd en opgevolgd via de Luxemburgse partner-ngo Action Solidarité Tiers Monde.

AGRO-ECOLOGIE IN BELGIË

SAMENWERKEN LOONT!

Op Campus Waas van de Odisee hogeschool was eind november de tentoonstelling 'Samenwerken loont' te bezichtigen. Ze geeft een blik op de projecten die de Provincie Oost-Vlaanderen steunt in Rwanda, Ecuador en de Filipijnen. De interactieve expositie vertelt het verhaal van de mensen achter de verschillende ontwikkelingsprojecten, en geeft bovendien meer inzicht in de werking van de Sint-Niklase Noord-Zuidverenigingen, hogeschool Odisee en Solidagro. We mochten zo'n 1500 bezoekers verwelkomen.

DENK GLOBAAL, HANDEL LOKAAL!

In België focust Solidagro op het versterken van de agro-ecologische beweging: we promoten agro-ecologie als model voor duurzame landbouw en maatschappij. Om op nationaal niveau aan beleidsbeïnvloeding te kunnen doen, bij te leren van andere organisaties, de krachten te bundelen en de stem van onze partners en boerenorganisaties te laten klinken, zijn we actief lid van het netwerk VoedselAnders. Zo organiseerden we tijdens onze internationale partnerweek samen een denkdag rond economische factoren die een transitie naar een agro-ecologische landbouw in België momenteel tegenwerken. Meer informatie kan je vinden op voedselanders.be.

VILLA PACE – FOCUS OP MIGRATIE

Ieder jaar is Solidagro van de partij op de wereldmarkt, dit keer met een gemeenschappelijke infostand met onze vrienden van Dwagulu Dekkente, en binnen het thema migratie. Bezoekers konden er kennismaken met onze algemene werking, intekenen op onze nieuwsbrief en te weten komen hoe ze op vrijwillige basis zelf kunnen bijdragen aan onze werking. Dit alles terwijl een gemotiveerde groep van een dertigtal sympathisanten de 5 of 10km Ballonloop trotseerden onder een stralende zon! Gedurende het hele festivalweekend zamelde we duurzame wisselbekers in waarvan de opbrengst naar onze landbouwprojecten gaat. Dank aan de stad Sint-Niklaas voor de fijne omkadering en samenwerking! Ook in 2018 zullen we van de partij zijn!

VRIJWILLIGER WORDEN?

Het is dankzij een uitgebreide en diverse ploeg van enthousiaste vrijwilligers dat Solidagro zich voor de volle honderd procent kan inzetten voor boerenfamilies in het zuiden. Samen met jou gaan we op zoek naar geschikte activiteiten die bij jouw talenten, vaardigheden en vrijetijdsbesteding passen.

Wil je graag breed bijleren in een maatschappelijk relevante context helemaal op maat van onze wederzijdse verwachtingen? Neem snel een kijkje op onze website en laat van je horen!

JONGEREN IN ACTIE

EET BEWUST!

Klimaatverandering heeft een negatieve impact op de hele wereldbevolking! Momenteel vooral op de boeren in het zuiden die voor hun dagelijks overleven afhankelijk zijn van de landbouw. Dit is hoofdzakelijk merkbaar in de afnemende voedselproductie. Minder en intensievere regenval, onvoorspelbare regenseizoenen, te lange droogteperiodes, enz. zorgen voor grote uitdagingen. Daarom zet Solidagro in het zuiden in op het versterken van boeren en boerenorganisatie zodat zij zich beter kunnen wapenen tegen deze veranderingen.

Omdat klimaatveranderingen het gevolg zijn van milieuvervuiling en de grote consumptie en wegwerpmaatschappijen in de geïndustrialiseerde wereld, willen we jongeren ervan bewust maken dat zij hun verantwoordelijkheid moeten en kunnen nemen, en mee kunnen helpen om de klimaatverandering tegen te gaan. We willen het draagvlak voor duurzame keuzes versterken en dit samen met netwerken, jongerenorganisaties, secundaire scholen, enz.

Via scholentrajecten willen we jongeren, leerkrachten, directies en hun brede omgeving ervan bewust maken dat voeding en onze keuzes een wezenlijke impact hebben wereldwijd.

Hierbij komen volgende vragen aan bod:

- Welke voedselcultuur hebben wij in België en wat zijn de gevolgen voor het klimaat wereldwijd?
- Hoe kunnen we ons bewuster worden van welke keuzes we maken rond voedsel en de gevolgen daarvan?
- Welke concrete stappen kunnen we nemen om onze negatieve impact te verkleinen?

Binnen deze werking waarin we secundaire scholen begeleiden naar meer duurzaamheid, werken we intensief samen met KIYO wat betreft het toepassen van de principes van kinderrechten. Het begrip 'wereldburgerschapeducatie' krijgt alsmaar meer diepgang dankzij het overleg met andere lidorganisaties van 11.11.11 in de werkgroep Mondiale Vorming.

Solidagro zet zich in voor de Sint-Niklase secundaire scholen met trajecten op maat. Wij schuiven graag mee aan tafel bij inhoudelijke besprekingen rond het voedselbeleid dat leeft in de scholen. We geven workshops op maat en zetten graag een veranderingsproces met alle betrokken actoren op poten.

UITWISSELING MET DE FILIPIJNEN

In 2017 kreeg het samenwerkingsverband tussen Solidagro, hogeschool Odisee en onze Filipijnse partner CDPC meer vorm. Alvorens ervaringsstages aan te bieden voor studenten van de opleidingen Agro- en Biotechnologie en Verpleegkunde, zal een groep van negen vrijwilligers het traject uittesten. Samen met CDPC zochten we uit op welke manier jonge studenten uit onze provincie kunnen bijdragen aan de werking van CDPC, rond welke onderzoeksvragen uitgewisseld zal worden tussen docenten, en hoe deze uitwisseling de jongeren kan versterken in hun opleiding en algemene ontwikkeling tot wereldburger. Met dit project willen we het bestaande partnerschap verder verbreiden en de internationale solidariteit vergroten.

GEWEIGERDE VISA GOOIEN ROET IN HET ETEN

Na een geslaagde inleefreis naar Senegal in de zomer van 2016, stonden de jongeren die inmiddels in het zesde middelbaar zaten, klaar om hun vrienden uit Senegal afgelopen zomer te ontvangen in Sint-Niklaas. Een heel jaar hadden ze hun komst voorbereid door een programma uit te werken waarin de Senegalese jongeren kennis zouden kunnen maken met onze Belgische cultuur en gewoonten. Een bezoekje aan een rusthuis, een containerpark, het fort van Breendonk, Saefthinge, verblijven in een gastgezin, enz. maken allemaal deel uit van de interculturele uitwisseling die de werking van vzw Dwagulu Dekkente zo sterk maakt.

Helaas weigerde de Dienst voor Vreemdelingenzaken kort voor de voorziene start van de reis de visa van de acht uitgenodigde jongeren. We hopen hen in de zomer van 2018 wel te mogen verwelkomen op Belgische bodem en dit uitwisselingstraject in schoonheid af te ronden voor de betrokken jongeren.

INLEEFREIS NAAR BURKINA FASO

13 enthousiaste jongeren stapten in juli vol verwachtingen, een gezonde dosis nieuwsgierigheid naar het onbekende en vooral veel zin in nieuwe ervaringen, op het vliegtuig richting Ouagadougou! Zoals ieder jaar werd vooral het verblijf in gastgezinnen en het deelnemen aan het dagelijks leven in zowel de dorpen als de stad zeer gesmaakt. De jongeren namen voor vertrek deel aan vier voorbereidende weekends waarin ze elkaar leerden kennen en zich volop konden voorbereiden op hun ervaring. Dit zorgde voor een erg intense maar positieve ervaring bij alle jongeren!

Bezoek de nieuwe website van Dwagulu Dekkente!

STEUN

Onze programma's kunnen we enkel uitvoeren dankzij de steun van onze schenkers, donoren en klanten van Eerlijkzoet.be. Ook in 2017 stroomden heel wat giften binnen en zetten verschillende mensen hun schouders onder een actie ten voordele van Solidagro. Iedereen bedankt daarvoor! We hopen in de toekomst op jullie te kunnen blijven rekenen. Hieronder alvast wat behaalde cijfers van 2017 en inspiratie voor de nabije toekomst.

KOOP CHOCOLADE VAN EERLIJKZOET.BE

Ook dit jaar steunden heel wat bedrijven, gemeentebesturen en verenigingen ons met een Paas – of Sintbestelling bij Eerlijkzoet.be. Door een chocoladegeschenkje aan te bieden aan de medewerkers of leden van de organisatie, zorgden ze ervoor dat onze chocoladeacties ook dit jaar een succes werden! Organiseer je zelf ook een actie ter gelegenheid van Pasen of Sinterklaas en ben je op zoek naar (h)eerlijke Fairtrade chocolade? Neem dan zeker contact met ons op of ga voor meer info naar www.eerlijkzoet.be.

BALLONLOOP SINT-NIKLAAS

Volgens jaarlijkse traditie nam Solidagro ook dit jaar in september deel aan de Ballonloop in Sint-Niklaas. Dit keer namen een dertigtal sportievelingen deel en lieten zich sponsoren ten voordele van Solidagro. Samen zamelden ze een bedrag in van iets meer dan **€5.000**. Bedankt! Solidagro schonk ook dit jaar een unieke ballonvlucht boven Sint-Niklaas aan de loper die het grootste bedrag inzamelde, dit jaar Jan Mertens!

Ook in 2018 gaat de ballonloop door op de eerste zondag van september. Wil jij graag dit jaar meelopen met de 5 of 10 km van de ballonloop en daarbij ook geld inzamelen ten voordele van Solidagro? Neem dan snel contact op met Inge via inge.pauwels@solidagro.be en maak kans op een unieke ballonvlucht boven Sint-Niklaas tijdens het Villa Pace weekend!

BEL VOOR HET GOEDE DOEL MET ELLO MOBILE

Sinds 2014 kan je het waterproject van Solidagro in Senegal steunen als je belt via Ello Mobile. Deze telecomoperator schenkt namelijk een deel van haar winst aan Solidagro. In 2017 zamelde Ello Mobile opnieuw een enorm bedrag in ten voordele van Solidagro. Ook jij kan hieraan bijdragen. Word klant bij Ello Mobile en geef aan dat je ons wil steunen! Meer informatie vind je op www.ello-mobile.be.

SCHENK JE BEKER

Als duurzaamheidspartner binnen Villa Pace, organiseerden we voor het tweede jaar op rij een bekeractie op de gezellige Castrohofsites. Dankzij de **1263** festivalgangers die hun beker doneerden, zamelde Solidagro **€ 1.390** in.

ORGANISEER EEN ACTIE

Gedurende het jaar zetten heel wat sympathisanten, groepen, klassen, enz verschillende acties op ten voordele van onze projecten. Zo zamelde een Sint-Niklase klas uit de vijfdes met acties doorheen het schooljaar meer dan **€ 1.700** in ten voordele van onze projecten in Bolivia. Daarnaast ontvingen we ondermeer via opbrengsten van verjaardagsfeestjes, solidariteitsacties, en Music for Life acties ongeveer **€ 3.000**. Wil ook jij graag een actie op poten zetten ten voordele van Solidagro en wil je hierbij graag ondersteund worden? Neem contact op met ons en wij helpen je graag verder!

PLANNEN VOOR 2018

Ook in 2018 zetten we verder in op gerichte fondsenwervingsacties. Op de agenda staan de chocoladeacties van Eerlijkzoet.be, de Ballonloop op 2 september en de bekeractie op het Castrohof tijdens de Vredesfeesten in Sint-Niklaas.

Verder focussen we op een aantal concrete cases uit onze partnerlanden in het zuiden, allen in het kader van agro-ecologie en de klimaatveranderingen. Zo kan je de uitdagingen waarmee Juanita uit Bolivia doorheen het jaar wordt geconfronteerd, maar ook hoe ze hiermee omgaat en wat Solidagro doet om haar en andere boeren te ondersteunen, terugvinden op onze website www.solidagro.be of via onze facebookpagina www.facebook.com/ngoSolidagro.

Mocht je geïnteresseerd zijn in onze Eerlijkzoetacties of je hebt opmerkingen, vragen over de communicatie naar onze donoren, aarzel niet om contact met ons op te nemen via inge.pauwels@solidagro.be of telefonisch via 03/777 20 15.

DOE EEN GIFT

Vind jij ook dat voedselzekerheid een recht is voor iedereen? Wil jij onze strijd hiervoor financieel steunen? Met een jaarlijkse gift help je boerenfamilies een heel eind vooruit. Stort een bijdrage op BE19 0012 1876 7412 of via de online betaalknop op www.solidagro.be. Vanaf 40 euro op jaarbasis ontvang je een fiscaal attest en kan je een belastingvoordeel krijgen tot 45%.

Solidagro is lid van de Vereniging voor Ethisch Fondsenwerven. U kan jaarlijks een overzicht opvragen van wat wij dank zij uw steun realiseerden. Omdat wij uw recht op informatie belangrijk vinden!

Je kan jouw gift ook spreiden met een permanente opdracht. Voor 5 euro per maand schenk je 60 euro aan Solidagro en krijg je een belastingvoordeel van 27 euro. Zo kost deze gift je slechts 2,75 euro per maand.

Wil je met jouw organisatie of bedrijf onze werking en projecten structureel steunen? Dat kan! Wij zoeken steeds financiering voor concrete projecten in onze partnerlanden in het Zuiden. Voor het realiseren van deze projecten zijn we op zoek naar partners die een duurzame relatie met ons willen uitbouwen.

Je kan ook een permanente opdracht opstarten. Jouw voordeel:

Uw gift per maand	Terug van de belastingen:	Uw gift kost slechts:
3.5 euro (42 euro/jaar)	€ 19	€ 1,93 per maand
5 euro (60 euro /jaar)	€ 27	€ 2,75 per maand
8 euro (96 euro /jaar)	€ 43	€ 4,4 per maand
15 euro (180 euro/jaar)	€ 81	€ 8,25 per maand

2017 IN CIJFERS

De totale opbrengsten liggen in lijn met vorig jaar. In 2016 viel het subsidiekanaal BFVZ (Belgisch Fonds voor Voedselzekerheid) weg; de betrokken landen (Burkina Faso en Mali) werden echter opgenomen in het nieuwe DGD programma voor 2017-2021, maar gezien de latere opstart van het programma in 2017 laat dit zich nog niet gevoelen in de opbrengsten. De andere subsidiekanalen blijven veelal stabiel met een stijging in de subsidies van het Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling (VPWVO), van 29.033 euro naar 85.833 euro. Als grootste subsidiënten/partners zien we het Directoraat Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD) en de provincie Oost-Vlaanderen. Deze laatste steunt naast de educatieve noordwerking voornamelijk ontwikkelingsprojecten in de Cordillera-regio in de Filipijnen met een jaarlijks budget van 222.300 euro. De totale subsidies daalden in 2017 t.o.v. 2016 met 58.504 euro, de totale opbrengsten met 161.900 euro. Voor meer details verwijzen we graag naar puntjes 3 en 4. Het boekjaar sluit af met een winst van 14.618,03 euro, iets beter dan de verwachtingen (break-even).

1. DE BALANS

Het balanstotaal stijgt met 318.501 euro. De belangrijkste wijzigingen voor de activa zijn: een stijging van liquide middelen met 166.836 euro en een stijging van de diverse vorderingen met 163.486 euro (voornamelijk doorgestorte subsidies naar het Zuiden, maar nog niet besteed).

Wat de passiva betreft is de belangrijkste verandering een stijging in over te dragen subsidies met 316.424 euro als gevolg van een iets tragere opstart van het DGD programma 2017-2021.

ACTIVA	2017	2016	PASSIVA	2017	2016
VASTE ACTIVA	556.206,14	596.609,60	EIGEN VERMOGEN	310.516,29	295.898,26
Immateriële vaste activa	0,00	0,00	Fondsen van de vereniging	28.118,54	28.118,54
Software	2.098,60	2.098,60	Fondsen van de vereniging	28.118,54	28.118,54
Afschrijving op software	-2.098,60	-2.098,60	Bestemde Fondsen	278.343,47	263.725,44
Materiële vaste activa	554.481,94	594.610,40	Fonds projecten	136.677,30	136.677,30
Gebouwen	785.336,38	785.336,38	Sociaal Passief	141.666,17	127.048,14
Afschrijving op gebouw	-232.024,04	-192.757,22	Overgedragen winst (verlies)	4.054,28	4.054,28
Installaties, uitrusting	2.923,98	2.923,98			
Afschrijving op installaties	-1.754,38	-1.461,99			
Machines	169,00	169,00			
Afschrijving op machines	-169,00	-169,00	SCHULDEN	820.252,48	516.369,47
Informatica	9.883,24	9.883,24	Schulden op meer dan 1 jaar	274.645,99	301.211,45
Afschrijving op Informatica	-9.883,24	-9.592,03	Kredieten Gebouwen	274.645,99	301.211,45
Meubilair en kantoomaterieel	3.760,65	3.760,65	Schulden op ten hoogste 1 jaar	525.702,26	181.616,48
Afschrijving meubilair en kantoomaterieel	-3.760,65	-3.760,65	Kredieten gebouwen	26.565,46	26.298,45
Overige materiële vaste activa	1.822,04	1.822,04	Leveranciers	36.772,50	42.749,22
Afschrijving overige mva	-1.822,04	-1.544,00	Belastingen	1.783,64	928,27
Financiële vaste activa	1.724,20	1.999,20	Bezoldigingen en Sociale Lasten	57.846,96	45.715,08
Borgtochten en vooruitbetalingen	1.724,20	1.999,20	Terug te betalen subsidies	18.774,74	31.976,89
VLOTTENDE ACTIVA	574.562,63	215.658,13	Eigen bijdragen volgend boekjaar	52.166,06	33.368,00
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	203.340,45	29.280,13	Schulden aan partners	0,00	0,00
Klanten	17.189,31	23.980,52	Over te dragen subsidies	316.975,87	551,82
Te ontvangen subsidies	21.615,44	4.250,00	Diverse schulden	14.817,02	28,75
Diverse vorderingen	164.535,70	1.049,61	Overlopende rekeningen	19.904,24	33.541,54
Liquide middelen	341.691,77	174.855,73	Over te dragen opbrengsten	14.982,49	21.036,25
Overlopende rekeningen	29.530,41	11.522,27	Toe te rekenen kosten	4.921,75	12.505,29
TOTAAL ACTIVA	1.130.768,77	812.267,73	TOTAAL PASSIVA	1.130.768,77	812.267,73

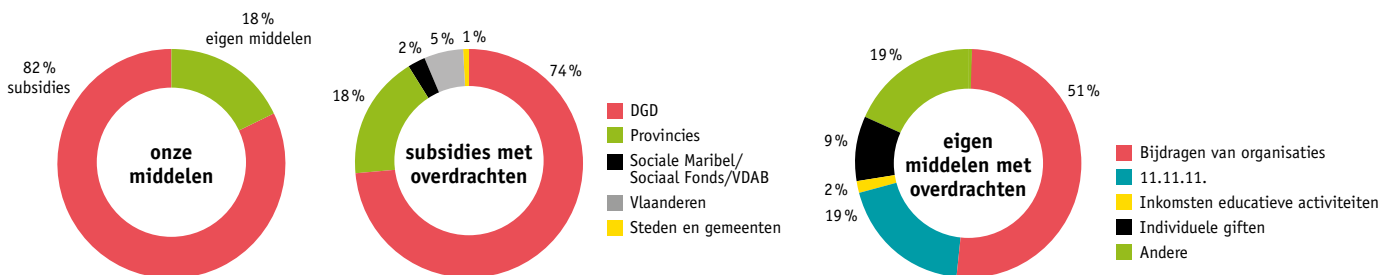
2. HET RESULTAAT

Het bedrijfsresultaat of het operationeel resultaat bedraagt 18.189,67 euro. Samen met het financieel en het uitzonderlijk resultaat sluiten we het jaar af met een positief saldo van 14.618,03 euro, dat we toevoegen aan de reserves.

HET RESULTAAT	2017	2016
Bedrijfsresultaat	18.189,67	4.548,73
Financieel resultaat	-3.198,01	-3.416,69
Uitzonderlijk resultaat	-373,64	-325,58
TOTAAL	14.618,03	806,45
Toevoeging/(onttrekking) reserves	14.618,03	0,00
Overgedragen resultaat	0,00	806,45
TOTAAL	0,00	0,00

3. DE INKOMSTEN

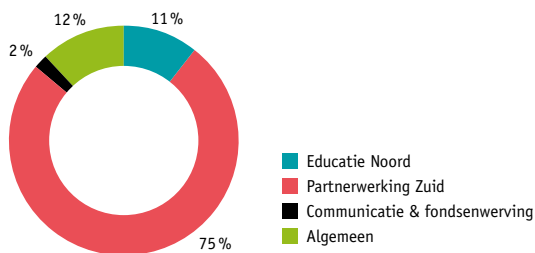
82% van de inkomsten is afkomstig van federale, Vlaamse, provinciale, stedelijke en gemeentelijke subsidies. De eigen middelen vullen de overige 18% in. Het gaat om bijdragen van scholen, stichtingen, organisaties en individuele donateurs. De subsidies bestaan hoofdzakelijk (74%) uit federale middelen van het Directoraat Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD). Naast een aantal kleinere subsidies, nemen de provincies 18% voor hun rekening, waarin de provincie Oost-Vlaanderen met 257.805 euro het belangrijkste aandeel heeft. De eigen middelen bestaan voor 70% uit bijdragen van organisaties (inclusief 11.11.11), die zo op een structurele manier een deel van de programma's in het Zuiden steunen.

OPBRENGSTEN	2017	2016
SUBSIDIES	1.594.093,39	1.652.597,34
DGD	1.478.659,02	1.076.730,86
BFVZ	0,00	-33.328,76
Provincies	281.305,15	268.809,00
Sociale Maribel/Sociaal Fonds/VDAB	39.112,06	37.845,09
Vlaanderen	85.832,50	29.033,12
Steden en gemeenten	11.965,44	12.886,88
Diverse	0,00	0,00
Overdracht projectsaldo volgend boekjaar	-303.332,60	-551,82
Projectsaldo vorig boekjaar	551,82	261.172,97
EIGEN MIDDELEN	347.708,62	451.104,17
Bijdragen van organisaties	197.490,10	114.835,89
11.11.11.	66.662,46	75.918,16
Inkomsten educatieve activiteiten	5.302,28	420,00
Individuele giften	32.385,14	32.330,57
Scholenacties	1.747,42	0,00
Inkomsten diversen	31.890,89	15.495,39
Inkomsten evenementen	1.662,51	2.498,13
Fondsenwerving	29.365,88	42.870,95
Overdracht vorig boekjaar	33.368,00	191.176,91
Overdracht naar volgend boekjaar	-52.166,06	-33.368,00
Transfers	0,00	8.926,17
TOTAAL	1.941.802,00	2.103.701,51

4. DE BESTEMMING VAN HET GELD

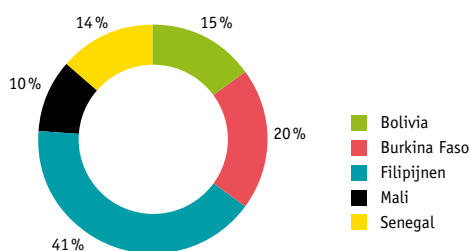
86% van de kosten van Solidagro betreft kosten voor de Zuidprogramma's en kosten voor de educatieve programma's in België. 14% van de totale kosten gaat naar de algemene administratie, communicatie en fondsenwerving.

KOSTEN	2017	2016
EDUCATIE NOORD	207.222,95	334.963,30
Werkingskosten educatie	52.129,92	53.503,28
Personeel	155.093,03	281.460,02
PARTNERWERKING ZUID	1.453.739,67	1.500.625,90
Kosten in België gemaakt voor Zuidprogramma's	27.962,13	6.417,82
Beheer Zuiden	26.006,76	60.603,16
Coöperanten en lokaal personeel	178.544,91	185.856,01
Personeel BEL	143.761,17	107.024,40
Doorstortingen naar Zuidprogramma's	1.077.464,70	1.140.724,52
COMMUNICATIE & FONDSSENWERVING	36.728,95	47.436,49
Fondsenwerving	26.087,84	35.907,45
Tijdschrift, website en andere	85,92	598,43
Personeel	10.555,19	10.930,61
ALGEMEEN	225.920,76	216.127,09
Algemene werkingskosten	49.274,11	49.730,13
Afschrijvingen gebouwen, IT ea	40.128,46	41.254,72
Personeel	136.518,19	125.142,24
Voorziening DGD	0,00	0,00
TOTAAL	1.923.612,33	2.099.152,78

5. NAAR WELKE LANDEN IN HET ZUIDEN GAAT HET GELD?

44% van de middelen gaat naar 3 landen in West-Afrika (Burkina Faso 20%, Senegal 14% en Mali 10%), 41% gaat naar de Filipijnen en 15% naar Bolivia. Gambia is sinds 2017 weggelaten uit het DGD programma.

Doorstortingen Zuiden	2017	2016
Bolivia	162.140,54	332.373,95
Burkina Faso	214.991,06	37.571,82
Filipijnen	444.729,16	514.114,03
Gambia	-	95.234,37
Mali	109.516,62	-
Senegal	146.087,32	161.430,33
TOTAAL	1.077.464,70	1.140.724,50

SAMEN OPKOMEN VOOR IEDERS RECHTEN

Solidagro werkt intensief samen met Geneeskunde voor de Derde Wereld (G3W) en Kids and Youth (KIYO), twee andere organisaties voor ontwikkelings samenwerking. Door de krachten te bundelen in onze verschillende interventielanden kunnen we op grotere schaal samen opkomen voor het recht op gezondheid, de kinderrechten, en het recht op voedsel. We vertrekken hierbij vanuit de rechtenbenadering in plaats van op een meer traditionele nodenbenadering, en dit om duurzame verandering te bekomen.

AGRO-ECOLOGIE ALS BINDENDE FACTOR

Zowel in de partnerlanden als in België vormt het thema 'duurzame landbouw en voedsel' het verbindende element tussen alle activiteiten. Zo wordt in West-Afrika in zee gegaan met veel nieuwe partners – kleinschalig maar met een reeds opgebouwde ervaring in de agro-ecologie. In de Filipijnen werd met alle bestaande partners én een nationale klimaatcoalitie een vernieuwend programma rond agro-ecologie en het recht op grond. Ook voor de Belgische activiteiten wordt gewerkt rond verkorting van de keten tussen boer en consument, behoud van bossen en duurzaam waterbeheer, de relatie tussen arbeider op de plantage en de banaan in het winkelschap.

ERVARINGSUITWISSELING EN KENNISDELING OVER DE GRENZEN HEEN

We gaan volledig uit van de 'global change' gedachte en volwaardig partnership. Daarom organiseerde Solidagro in 2017 een internationale partnerweek met vertegenwoordigers uit de verschillende interventielanden. Zo willen we bijdragen tot uitwisseling van goede ervaringen, kennisdeling en vergroten van het draagvlak voor agro-ecologische landbouw wereldwijd. Bovendien zetten we in op kennisuitwisseling binnen het consortium met G3W en KIYO, waarbij in een eerste fase de beschikbare expertise en ervaringen in kaart worden gebracht.

AGRO-ECOLOGIE

Voedselsoevereniteit

Agro-ecologie beoogt een grote onafhankelijkheid en autonomie van boeren en boerengemeenschappen, vrije uitwisseling van zaden tussen boeren en een gegarandeerde toegang tot grond, water, zaden en andere noodzakelijke hulpbronnen voor boeren.

Eerlijk, sociaal, verantwoordelijk

Een agro-ecologische voedselproductie moet hand in hand gaan met een eerlijke prijsvorming en een rechtvaardig handelsbeleid. Boeren wereldwijd hebben recht op een kostendekkend, stabiel inkomen. De consument draagt mee verantwoordelijkheid via de keuzes die hij maakt: idealiter producten afkomstig van agro-ecologische landbouw, waar mogelijk streekgebonden en rekening houdend met het seizoen.

Ecologisch

Een agro-ecologische benadering gaat uit van samenwerking met en nabootsing van de natuur. Basisprincipes bij de teelt zijn het recyclen van voedingsstoffen (bv. mest en compost om de bodem te voeden), de zorg voor een van nature vruchtbare bodem, het minimaliseren van verlies aan hulpbronnen (zonlicht, water, bodem...) en het stimuleren van genetische diversiteit. Een landbouw zonder pesticiden, kunstmest of GGO's.

PARTNERS VAN SOLIDAGRO

Burkina Faso

Lokale partners:

Association les Mains Unies du Sahel (AMUS)
Association pour la Promotion de l'Agriculture Durable (APAD)
Association pour la Protection de l'Environnement et le Développement Rural (APEDR)

Association Song Koaadba (ASK)

Association Pag-La-Yiri (PLY)

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Vlaamse overheid via het Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling
Fondation de France
11.11.11

Mali

Lokale partners:

Association Recherche Action Femmes et Développement (ARAFD)
Groupe d'Animation et Actions au Sahel - Mali (GAAS-Mali)

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Vlaamse overheid via het Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling
WaterAid
11.11.11

Senegal

Lokale Partners:

Département du Développement Communautaire de l'Eglise Luthérienne du Sénégal (ELS)

Conseil National de Concertation et de Coopération des Ruraux (CNCR)

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Ello Mobile
11.11.11

Filipijnen

Lokale partners:

Alternative Learning Center for Agricultural and Livelihood Development (ALCADEV)

Center for Development Programs in the Cordillera (CDPC)

Climate Change Network for Community-based Initiatives (CCNCI)

Mindanao Interfaith Services Foundation (MISFI)

Philippine Network of Food Security Programmes (PNFSP)

Organic Farming Field Experimental Resource Station (OFFERS)

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Provincie Oost-Vlaanderen
Provincie West-Vlaanderen
Stichting Ronoylion (NL)
Stichting KOOK (NL)
Action Solidarité Tiers Monde (LU)
11.11.11

Bolivia

Lokale partners

Instituto de Capacitación Campesina (INCCA)

AYNISUYU

Fundacion Agrecol Andes (AGRECOL)

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Limburgse Solidariteit met el Kollasuyo/Provincie Limburg
Provincie Antwerpen
Provincie Oost-Vlaanderen
PIDPA
Stichting Antoon Spinoy
Gemeente Destelbergen
We Effect
11.11.11

België

Partners:

Djapo

Dwagulu-Dekkente

MOS (Oost-Vlaanderen)

ngo-federatie

Odisee hogeschool

Stad Sint-Niklaas

11.11.11

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Provincie Oost-Vlaanderen
Stad Sint-Niklaas

HET TEAM VAN SOLIDAGRO IN JUNI 2018

Tim De Roeck

Directeur

Jan Mertens

Financieel & Administratief coördinator

Lien Verstraete

Verantwoordelijke educatieve werking

Programmabeheerder Bolivia

Stefanie Devloo

Educatief medewerker

Debby Deconinck

Communicatiemedewerker en Educatief medewerker

Inge Pauwels

Donorrelaties en Educatief medewerker

Jeroen Boshart

Educatief medewerker jongeren

Pascal Van Driessche

Programmabeheerder Filipijnen

Wim Vereecken

Programmabeheerder West-Afrika

Fanny Polet

Programmacoördinator

Sarah Goyens

Landenvertegenwoordiger Mali en Burkina Faso

Safoura Gnankene

Programmaverantwoordelijke Mali en Burkina Faso

Drissa Cissé

Administratief medewerker Mali en Burkina Faso

Hyacinthe Tirogo

Technisch assistent Mali en Burkina Faso

Jaap Op de Coul

Landenvertegenwoordiger Bolivia

Luis Carlos Aguilar

Medewerker rurale ontwikkeling Bolivia

Hans Schaap

Landenvertegenwoordiger Filipijnen

Andrew Aytin

Medewerker advocacy Filipijnen

Jhana Tejome

Programmaverantwoordelijke Filipijnen

Roxanne Cobilla

Administratief medewerker Filipijnen

Suyin Jamoralin

Coördinator landenkantoor Filipijnen

Doudou Diallo

Landenvertegenwoordiger Senegal en Gambia

Raad van Bestuur in 2018

Bart Meylemans (*voorzitter*)

Jef Van Den Eeckhout (*secretaris*)

Marc Peeters (*penningmeester*)

Philip De Klerck

Lieven Bauwens (*waarnemend*)

Paul Verbeke (*waarnemend*)

Mieke Heyrman (*waarnemend*)

Steven Meeus (*waarnemend*)

COLOFON

Hoofd- en eindredactie

Lien Verstraete

Medewerkers

Debby Deconinck, Inge Pauwels, Jaap Op de Coul, Jan Mertens, Jeroen Boshart, Lien Verstraete, Pascal Van Driessche, Tim De Roeck, Wim Vereecken.

Fotografie

Sanne Derks (Coverfoto, pagina 5) - www.sannederks.com,

Niels Coppes (Pagina's 2 en 3) - www.nielscoppes.nl,

Marco Van Wesemael, Mieke Vasseur, e.a. (Overige foto's)

Vormgeving

Gunther Fobe

Solidagro steunt de armste boerenfamilies in Bolivia, West-Afrika en de Filipijnen. Samen met lokale partnerorganisaties werken we aan voedselzekerheid in afgelegen plattelandsgebieden. Via ons educatief aanbod voor secundaire scholen, jongerenuitwisselingen en sensibiliserende activiteiten brengen we het zuiden dichterbij mensen in België.

Ons adres:

Mercatorstraat 81
9100 Sint-Niklaas
Tel. 03/ 777 20 15
info@solidagro.be
www.solidagro.be

Wilt u meer weten over onze projecten?
Mail ons en schrijf u in voor onze maandelijkse nieuwsbrief.

Zondag 2 september gaat de ballonloop door! Wil je graag meelopen met de 5 of 10 km en daarbij geld inzamelen ten voordele van Solidagro? Neem snel contact op met Inge via inge.pauwels@solidagro.be en maak kans op een unieke ballonvlucht boven Sint-Niklaas!

Oogst samen met boeren in het Zuiden:
BE19 0012 1876 7412

Met steun van

